

๖. ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมแบบยั่งยืน

๖.๑ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชน

๖.๑.๑ กิจกรรมเพิ่มพื้นที่สีเขียวหรือปรับปรุงภูมิทัศน์ในชุมชน

บ้านหนองสะแกกวน ร่วมกับวัดหนองสะแกกวน และประชาชนในพื้นที่ ได้ดำเนินการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในชุมชน โดยจัดให้มีการปรับปรุงพื้นที่ภายในบริเวณรั้วบ้านของตนเอง ด้วยการปลูกต้นไม้ พืชผักสวนครัวที่สามารถรับประทานได้ เช่น ตะไคร้ ชะอม กระถิน นอกจากจะนำมารับประทาน หรือเพิ่มรายได้โดยการจำหน่ายแล้วยังสามารถประดับตกแต่งทำเป็นรั้วกำแพงบ้านได้ด้วย

๖.๑.๒ กิจกรรมการปลูกป่าทดแทน

เทศบาลตำบลโนนดินแดง ได้ดำเนินการจัดหาพันธุ์กล้าไม้สำหรับให้ประชาชนทั่วไปติดต่อขอรับไปปลูก อีกทั้งยังมีการส่งเสริมให้มีการปลูกป่าทดแทนในกิจกรรมการเยี่ยมเด็กหลังคลอด ต้นไม้ต้นนี้จะเติบโตไปพร้อมกับเด็กน้อยที่เกิด ถือว่าเป็นของขวัญให้เด็ก พร้อมกับการส่งเสริมให้มีการปลูกพืชหรือต้นไม้เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้บ้านตนเองและชุมชน

นอกจากการส่งเสริมให้มีการปลูกป่าทดแทนในกิจกรรมการเยี่ยมเด็กหลังคลอดแล้ว นายสมชัย กอชัยศิริกุล นายกเทศมนตรีตำบลโนนดินแดง ร่วมกับหน่วยงานราชการและประชาชนในเขตพื้นที่ได้เล็งเห็นว่าปริมาณป่าไม้ที่ลดลง ย่อมก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ และมีผลต่อปัจจัยทางชีวภาพ มีผลกระทบต่อสภาพดิน น้ำ อากาศ สัตว์ป่า และสิ่งแวดล้อมต่างๆ เพราะทั้งทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม จะมีความสัมพันธ์กันไม่ทางตรงก็ทางอ้อม ในระบบนิเวศ ก่อให้เกิดความสมดุลทางธรรมชาติ การทำลายป่าจึงก่อให้เกิดผลกระทบในด้านต่างๆ เช่น เกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน เกิดน้ำท่วมขัง เกิดภาวะโลกร้อน ฯลฯ ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ และการที่ช่วยชะลอผลร้ายอันเกิดจากวิกฤตภาวะโลกร้อนนี้ก็คือการปลูกและรักษาป่า จึงได้ร่วมกันจัดกิจกรรมปลูกต้นไม้ เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวและเป็นการปลูกป่าทดแทนอีกรวาระหนึ่ง

๖.๑.๓ กิจกรรมเชิงอนุรักษ์พันธุ์พืชท้องถิ่น

บ้านหนองสะแกกวน มีการอนุรักษ์พันธุ์พืชท้องถิ่น ดังนี้

๑. พริกปลอดสารพิษ เป็นพริกชี้ฟ้า ซึ่งในหมู่บ้านได้ดำเนินการคัดเลือกพันธุ์ เพาะกล้า เก็บผลผลิตเอง ใช้น้ำหมักและมูลสัตว์ในการบำรุงพันธุ์พริก งดการใช้สารปราบศัตรูพืชจากตลาด เพื่อความปลอดภัยของคนในครอบครัวและผู้บริโภค ซึ่งพื้นที่การเพาะปลูกจะเป็นพื้นที่ทำกินของตนเองและพื้นที่ว่างเปล่าในบ้านของตนเอง

๒. การเพาะพันธุ์ข้าวพื้นเมือง”เพราะเราเชื่อว่าข้าวคือชีวิต เราจึงปลูกชีวิตลงไปในแปลงข้าว”บ้านหนองสะแกกวน มีการเพาะพันธุ์ข้าวมะลิ ๑๐๕ ซึ่งเป็นพันธุ์ข้าวพื้นเมืองที่นิยมปลูก ก่อนจะถึงฤดูการเก็บเกี่ยวเกษตรกรจะคัดแยกเมล็ดพันธุ์ที่สมบูรณ์ เมล็ดโตเต็มที่ สำหรับเก็บไว้เป็นเมล็ดพันธุ์ในปีการเพาะปลูกไปพร้อมกับมีการขยายเมล็ดพันธุ์ไปสู่ครอบครัวหรือชุมชนอื่นที่สนใจ

๓. แตงไทย เป็นอีกผลผลิตหนึ่งที่ชุมชนบ้านหนองสะแกกว่น มีการคัดแยกเมล็ด เพราะจะได้เมล็ดที่ดี สมบูรณ์ แข็งแรง ไม่เป็นโรค ง่ายแก่การบำรุงรักษา สามารถจำหน่ายในบริเวณชุมชน และมีพ่อค้าคนกลางมารับถึงที่ ส่วนแตงไทย และแตงวัน ซึ่งปลูกในพื้นที่ว่างเปล่าในหมู่บ้าน และเขตพื้นที่บ้านของตนเองไว้สำหรับรับประทานเอง ถ้ามีผลผลิตมาก ก็จำหน่ายภายในหมู่บ้าน และท้องตลาด

๔. “แก่นตะวัน”เป็นพืชเศรษฐกิจที่ชุมชนบ้านหนองสะแกวนกำลังเพาะพันธุ์ในขณะนี้ คือ”แก่นตะวัน” โดยนายต่วน เสามั่นเป็นผู้นำร่อง ในเบื้องต้นที่ไปสอบถามบอกว่านำมาปลูกเพราะดอกสวยดี มีสีเหลือง ต่อมาได้ศึกษาและได้สอบถามคนรอบข้าง ถึงทราบว่ามีการพัฒนาทางยามากพอควร เช่นช่วยในเรื่องท้องอืดท้องเฟ้อ และระบบขับถ่าย จึงหันมาปลูกอย่างจริงจัง

ต้องนำมาล้างน้ำ และบ่มน้ำ ๒-๓ วันให้บริเวณหัวมีสีม่วง ก่อนถึงจะนำมาเพาะได้

กล้าแก่นตะวัน

๖.๑.๔ กิจกรรมเพาะชำกล้าไม้ทั่วไป

ด้วยความร่วมมือของพ่อแม่พี่น้องประชาชนชาว หมู่ ๖ ตำบลส้มป่อย อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ได้ร่วมไม้ร่วมมือกันจัดทำศูนย์เศรษฐกิจพอเพียงขึ้น นอกจากจะเป็นศูนย์สาธิต แล้วยังสามารถนำพืชผักที่ปลูกไปจำหน่ายเป็นรายได้ของชุมชนอีกด้วย

๖.๑.๕ กิจกรรมปรับปรุงระบบนิเวศริมน้ำ

โรงเรียนบ้านน้อยสะแกกวาน ได้มีการจัดตั้งกลุ่มเยาวชนรักษ์ป่ารักษ์น้ำ ร่วมกับชุมชนบ้านหนองสะแกกวาน ร่วมกันปรับปรุงระบบนิเวศริมน้ำ บริเวณด้านข้างศาลากลางบ้านและพื้นที่ในเขตชุมชน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เด็กนักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์

ข้อมูลเดิม ปี ๒๕๕๘

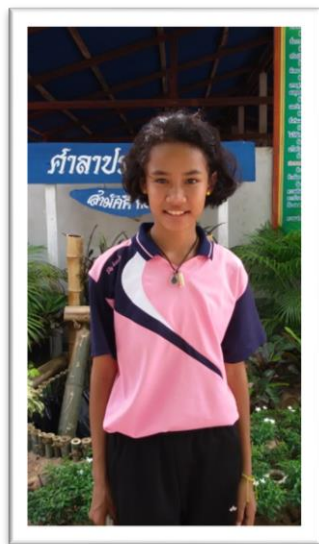
บ้านหนองสะแกกว่น ณ ปัจจุบัน ได้มีการปรับปรุงแหล่งน้ำด้านหลังศาลาประชาคมหมู่บ้าน พร้อมปลูกหญ้าแฝก เพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรับปรุงภูมิทัศน์และเพิ่มพื้นที่สีเขียว ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ให้กับชุมชน และสร้างการมีส่วนร่วมขององค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน และประชาชนทั่วไป อีกทั้งยังเป็นการป้องกันการพังทลายของหน้าดิน ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญอย่างหนึ่งที่มีผลต่อความเสื่อมโทรมของทรัพยากรดินและน้ำ และเพื่อเป็นการสนองพระราชดำริในการใช้หญ้าแฝกอนุรักษ์ดินและน้ำ เนื่องจากว่าหญ้าแฝกจะมีรากที่ยาวและหยั่งลึก กระจายเป็นลักษณะตาข่ายลงไปดินเสมือนเป็นกำแพงธรรมชาติที่มีชีวิตนั่นเอง

๖.๑.๖ กิจกรรมจัดค่ายเยาวชนในชุมชนอาสาพัฒนาอนุรักษ์ป่ารักษน้ำ

มีการจัดตั้งคณะกรรมการกลุ่มเยาวชนรักษ์ป่ารักษน้ำขึ้น โดยให้นักเรียนโรงเรียนบ้านน้อยสะแกกว่นเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ รักษาพื้นที่ป่าและน้ำ ร่วมกับชุมชน มีสมาชิก จำนวน ๓๗ คน โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการกลุ่ม ดังนี้

ด.ญ.กิตติยา สอนรัมย์
ประธานกรรมการ

ด.ช.ทินกร สาลาด
รองประธานกรรมการ

ด.ญ.อนภรณ์ สะอึ้งรัมย์
เลขาธิการ

ในการจัดกิจกรรมดังกล่าว ได้ขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดงใหญ่ และหมอดิน ร่วมเป็นวิทยากรในการจัดกระบวนการกลุ่ม และแบ่งกลุ่มให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามฐานกิจกรรมต่างๆที่สนใจ

กิจกรรมการคัดแยกไส้เดือน

กิจกรรมการประดิษฐ์เศษวัสดุที่เหลือใช้ โดยการนำมาประดิษฐ์เป็นกระถางปลูกต้นไม้, กล่องดินสอ ฯลฯ

๖.๒ การประหยัดพลังงานและการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน

๖.๒.๑ กิจกรรมการณรงค์ประหยัดน้ำ

บ้านหนองสะแกหวาน ได้ประชุมปรึกษาหารือกัน และมีนโยบายร่วมกันในการประหยัดน้ำ โดยการนำน้ำที่ใช้แล้วนำมาใช้ใหม่อีกครั้ง เช่น น้ำน้ำที่ซักผ้า มาใช้ในการรดน้ำต้นไม้, น้ำน้ำที่อาบ โดยแยกน้ำและปัสสาวะออกจากกัน นำมารดต้นไม้ หรือต้นไม้, ใช้ฟักบัวแทนการอาบน้ำด้วยขัน, ใช้บัวรดน้ำแทนการฉีบน้ำจากสายยาง, ใช้สปริงเกอร์แทนการใช้น้ำจากสายยางโดยตรง, รดน้ำดอกไม้, ต้นไม้ ที่อยู่ในระดับสูงก่อน เพราะน้ำจะไหลมาสู่กระถางต้นไม้ ดอกไม้ ในระดับต่ำกว่าเอง เพื่อลดปริมาณการใช้น้ำ

๖.๒.๓ กิจกรรมรณรงค์ใช้จักรยานในการเดินทาง

เพื่อเป็นการประหยัดพลังงานเชื้อเพลิง, ประหยัดเงินในกระเป๋า, ลดภาวะโลกร้อน (ไม่สร้างเพิ่ม) โดยการส่งเสริมให้เด็กนักเรียนและประชาชนในชุมชน ได้ปั่นจักรยานไปตลาด, ไปโรงเรียน, ไปวัดหรือเพื่อการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ และขอความร่วมมือไปยังสถานศึกษา ช่วยกำกับพร้อมช่วยจัดกิจกรรมให้เด็กนักเรียน เพื่อเป็นการรณรงค์ให้เด็กนักเรียนอยากเข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มมากยิ่งขึ้น

๖.๒.๔ การติดตั้งบ่อดักไขมันตามร้านประกอบอาหาร

ร้านค้าในชุมชนบ้านหนองสะแกกว่น มีการติดตั้งบ่อดักไขมันตามร้านประกอบอาหารเพื่อเป็นการคัดแยกขยะเบื้องต้นก่อนจะนำไปทำปุ๋ยหมัก, น้ำหมัก และอื่นๆต่อไป เช่นเศษอาหารก็จะนำไปทำน้ำหมัก สามารถปริมาณขยะได้ในระดับหนึ่ง

๖.๒.๕ กิจกรรมการใช้พลังงานทดแทน เช่นก๊าซชีวภาพ ไบโอดีเซล เป็นต้น

ชุมชนได้ร่วมมือกันจัดทำพลังงานทดแทนไบโอดีเซล ซึ่งสามารถใช้ในการประกอบอาหารได้หลายชนิด เช่นไข่เจียว,ไข่ดาว ซึ่งในอนาคตข้างหน้าอาจเป็นทางเลือกที่ดีอีกทางเลือกหนึ่งของชุมชน

๖.๒.๖ กิจกรรมการปรับปรุง และพัฒนาสภาพแวดล้อมของชุมชน

ได้รับความร่วมมือจากสถานีตำรวจภูธรโนนดินแดง,โรงเรียนร่มเกล้าบุรีรัมย์,โรงเรียนบ้านน้อยสะแกกวน ฯลฯ ในการพัฒนาชุมชนให้มีความสะอาด น่าดู อันจะนำมาซึ่งความเป็นอยู่ที่ดี ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๖.๒.๗ มีการบำบัดน้ำเสียชุมชนก่อนปล่อยสู่คลองสาธารณะ

บ้านหนองสะแกกว่น มีมาตรการการประหยัดน้ำและประหยัดไฟฟ้า ซึ่งเป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างชุมชนในหมู่บ้านของตนเอง น้ำส่วนมากที่ถูกนำมาใช้ ส่วนหนึ่งก็จะถูกนำไปใช้ใหม่อีกครั้งหนึ่ง เช่น น้ำจากการซักผ้า ก็จะถูกนำไปรดน้ำต้นไม้, ดอกไม้ฯ น้ำทิ้งจากห้องน้ำ ก็จะถูกปล่อยออกมารดต้นไม้ ที่อยู่รอบๆตัวอาคาร

